

STEDMAN JONES, Daniel. *Els amos del món. Hayek, Friedman i el naixement de la política neoliberal.* València: Institució Alfons el Magnànim, 2018. 510 pàgs. [17 x 24].

Volum destinat a l'observació de l'ascens del neoliberalisme durant l'Europa d'entreguerres fins a la supremacia sota Reagan i Thatcher i les dècades següents. L'autor considera que el lliure mercat no va ser un triomf de les idees de la dreta, sinó que hi hagué altres factors que l'afavoriren com la crisi econòmica de la dècada de 1970 o l'acceptació per part de l'esquerra de noves polítiques. Stedman, advocat i historiador, es basa en fonts d'arxiu i entrevistes a líders que van participar en aquests canvis econòmics.

Alguns sectors conservadors consideren que el llibre extrau conclusions negatives sobre l'impacte i la influència del pensament neoliberal en la política dels Estats Units i el Regne Unit en les tres dècades anteriors a la crisi de 2007-2009. A la primera meitat del llibre s'exposa la teoria neoliberal i els seus crítics; considera les teories de Karl Popper, Ludwig von Mises, Friedrich Hayek o la Mont Pelerin Society, a més d'altres autors com Henry Simons, Milton Friedman o Adam Smith. A continuació es presenta una avaluació de la influència i l'impacte d'aspectes concrets del neoliberalisme. L'autor es queixa a la presentació del llibre que no ha estat ben entès. Destaca que la influència del neoliberalisme des dels anys 70 va ser parcial. Va influir poc a poc en la política dels Estats Units i Regne Unit. Els legisladors van ignorar les principals idees de Friedrich Hayek a partir de la Segona Guerra Mundial i es van basar en els comitès d'experts (*think tanks*) i els esforços dels emprenedors intel·lectuals i ideològics. Des dels anys 70 es van afermar idees concretes que proporcionaven respostes als problemes més urgents. Aquestes idees es van combinar amb el corporativisme, la socialdemocràcia i el liberalisme intervencionista.

Els anys vuitanta es van produir modificacions, en substituir-se les administracions dels partits Laborista i Demòcrata per les dels partits Conservador i Republicà. Es van canviar els objectius de la plena ocupació laboral i l'estat de benestar. L'objectiu principal de la política va ser la guerra contra la inflació. Les administracions de Reagan i Thatcher buscaven refrenar l'estat del benestar. Tots dos van transformar la cultura política, en la que l'eficiència, l'elecció i l'empresa de mercat eren les solucions que s'havien de promoure i preservar.

Tot aquest procés va generar una situació catastròfica durant l'etapa 2007-2009. La desregulació financera s'aplicà i els mercats es van veure com a generadors de riquesa infal·libles i autocorrectors. Cita les teories reguladores de George Stigler, Henry Simons, etc. i la problemàtica sobre l'habitatge. A més recorda les teories del neoliberalisme cap al poder, la seva difusió per empresaris, polítics i periodistes, per tant el llibre serveix per entendre la història dels vincles anglo-americans i del lliure mercat. S'analitza pas per pas els aspectes esmentats, aporta una cronologia i un índex onomàstic i analític.

Traducción de la reseña anterior:

Volumen destinado a la observación del ascenso del neoliberalismo durante la Europa de entreguerras hasta la supremacía bajo Reagan y Thatcher y las décadas siguientes. El autor considera que el libre mercado no fue un triunfo de las ideas de la derecha, sino que hubo otros factores que lo favorecieron como la crisis económica de la década de 1970 o la aceptación por parte de la izquierda de nuevas políticas. Stedman, abogado e historiador, se basa en fuentes de archivo y entrevistas a líderes que participaron en estos cambios económicos.

Algunos sectores conservadores consideran que el libro extrae conclusiones negativas sobre el impacto y la influencia del pensamiento neoliberal en la política de los Estados Unidos y el Reino Unido en las tres décadas anteriores a la crisis de 2007-2009. En la primera mitad del libro se expone la teoría neoliberal y sus críticos, considera las teorías de Karl Popper, Ludwig von Mises, Friedrich Hauek o la Mont Pelerin Society, junto a otros autores como Henry Simons, Milton Friedman o Adam Smith. A continuación, se presenta una evaluación de la influencia y el impacto de aspectos concretos del neoliberalismo. El autor se queja en la presentación del libro que éste no ha sido bien comprendido. Destaca que la influencia del neoliberalismo desde los años 70 fue parcial. Influyó poco a poco en la política de los Estados Unidos y el Reino Unido. Los legisladores ignoraron las principales ideas de Friedrich Hayek a partir de la Segunda Guerra Mundial y se basaron en los comités de expertos (*think tanks*) y los esfuerzos de los emprendedores intelectuales e ideológicos. Desde los años 70 se afirmaron ideas concretas que proporcionaron respuestas a los problemas más urgentes. Estas ideas se combinaron con el corporativismo, la socialdemocracia y el liberalismo intervencionista.

En los años ochenta se produjeron modificaciones, al reemplazarse las administraciones de los partidos Laborista y Demócrata por las de los partidos Conservador y Republicano. Se cambiaron los objetivos de la plena ocupación laboral y el estado del bienestar. El objetivo principal de la política fue la guerra contra la inflación. Las administraciones de Reagan y Tatcher buscaban frenar el estado del bienestar. Ambos transformaron la cultura política, en la que la eficiencia, la elección y la empresa de mercado eran las soluciones que se habían de promover y preservar.

Todo este proceso generó una situación catastrófica durante la etapa de 2007 a 2009. La desregularización financiera se aplicó y los mercados se vieron como generadores de riqueza infalibles y autocorrectores. Cita las teorías reguladoras de George Stigler, Henry Simons, etc. y la problemática sobre la vivienda. Además recuerda las teorías del neoliberalismo hacia el poder, su difusión por empresarios, políticos y periodistas, por lo tanto el libro sirve para entender la historia de los vínculos angloamericanos y del libre mercado. Se analizan paso a paso los aspectos mencionados, aporta una cronología y un índice onomástico y analítico.

IHE

(Secretaria de la revista)